

ПРАВИЛА ЗА ОЦЕНКА НА ПОРТФЕЙЛА И ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”

Настоящите правила са приети от Съвета на директорите на УД „Инвест Фонд Мениджмънт” АД на негово заседание от 15.10.2012г. и влизат в сила след одобрение от Комисия за финансов надзор.

Определената съгласно тези правила нетна стойност на активите на Договорния фонд се използва за:

- определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорния фонд;
- спазване на ограниченията относно инвестиционната политика, общия размер на разходите и размера на възнаграждението на Управляващото дружество, съгласно правилата на „ИНВЕСТ КЛАСИК”;
- спазване на нормативните изисквания относно структурата на активите на договорния фонд;

Раздел първи.

МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”

Оценката на активите и пасивите на Фонда се извършва съгласно Международните счетоводни стандарти по § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби от Закона за счетоводството.

Методиката се основава на Правилата на Договорния Фонд и нормативните актове, свързани с неговата дейност. Методиката включва принципите и методите за оценка на активите и пасивите на Фонда.

Глава първа

1. Принципи за оценка на активите

Основните принципи, на които се основава оценката на активите на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” са:

- Оценката на активите се извършва за всеки един актив поотделно..
- Оценката на активите при тяхното първоначално придобиване (признаване) се извършва по цена на придобиване, включваща и разходите по сделката.
- Оценката на активите при тяхното последващо оценяване се извършва по справедлива стойност, в това число и посредством техники за оценяване и общоприети методи, чиято същност и последователност на прилагане са подробно описани в настоящите правила.
- Финансовите активи, деноминирани във валута, различна от лева, се преизчисляват в левова равностойност, определена по централния курс на Българска народна банка, референтните курсове, обявени от Европейската Централна Банка (ЕЦБ), и курсовете на централните банки в държавите, в които Фонда инвестира, валиден за работния ден предхождащ деня, за който се отнася оценката.
- Осчетоводяването на активите при тяхното придобиване и/или последваща продажба се извършва на датата на сключване на съответната сделка с финансовия инструмент; или Моментът, от който финансовите инструменти се вписват, съответно отписват от баланса на схемата и от който започват да се оценяват е датата на сключване на сделката;
- Документална обосновааност;
- Представителност и достоверност на източниците на информация за целите на оценяването;
- Законосъобразност и контрол на оценъчната дейност на всичките й фази.

2. Система за събиране на информация, свързана с определянето на нетната стойност на активите - източници на информация и видове

С цел да се осигури представителност и достоверност на информацията за целите на оценяването ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” ползва система за събиране на информация, обхващаща следните източници по видове:

2.1. За наличните парични средства и техните движения – банкови извлечения на откритите на името на Фонда банкови сметки;

2.2. За финансови активи и за пасиви, деноминирани в чуждестранна валута – официалната електронна страница на Българската народна банка, на Европейската Централна Банка (ЕЦБ) и на централните банки в държавите, в които Фондът инвестира;

2.3. За последваща оценка на ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България в страната – бюлетин и/или котировка от първични дилъри на държавни ценни книжа;

2.4. (изм. – реш. от 15.02.2017 г.) За последваща оценка на издадените от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар в чужбина, както и за последваща оценка на издадените от друга държава членка и трета държава ценни книжа и инструменти на паричния пазар - електронни системи за ценова информация;

2.5. За последваща оценка на български и чуждестранни прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, в това число акции, права, варанти и облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар в Република България или в друга държава членка– съответните системи за търговия или борсовия бюлетин;

2.6. За последваща оценка на български и чуждестранни прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, допуснати до или търгувани на функциониращ редовно, признат и публично достъпен регулиран пазар в трета държава – електронни системи за ценова информация на ценни книжа;

2.7. За изчисляване на справедлива стойност посредством техники за оценяване и общоприети методи – официални финансови отчети на дружествата и историческа ценова информация за съответните ценни книжа;

2.8. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при увеличение на капитала, както и в случаите на придобиване на акции от акционерно дружество вследствие на първично публично предлагане, както и при учредяване на ново акционерно дружество - проспектите за първично публично предлагане и дружествените актове на емитенти;

2.9. За последваща оценка на дялове на колективни инвестиционни схеми - официалната електронна страница на съответния емитент;

2.10. За последваща оценка на борсово търгувани фондове и други борсово търгувани продукти (ETFs, ETPs, ETNs и ETCs), допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина – електронни системи за ценова информация на ценни книжа или официалните електронни страници на съответните емитенти.

2.11. За последваща оценка на други финансови инструменти, в които Фондът може да инвестира съгласно своята инвестиционна политика и инвестиционните си ограничения, в това число, деривативни финансови инструменти, търгувани на регулирани пазари, деривативни финансови инструменти търгувани извънборсово, инструменти на паричния пазар, извън тези търгувани на регулиран пазар и посочени в §1, т. 6 от допълнителните разпоредби на ЗДКИСДПКИ, както и прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар извън тези, посочени в чл.38, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ - електронни системи за ценова информация, официални финансови отчети на дружествата, историческа ценова и статистическа информация.

2.12. Информацията за дивиденти, лихвени плащания, увеличения на капитала и др. се набавя от борсовите бюлетини на съответните фондови борси и/или сведения, получени от Банката депозитар.

Глава втора

Методи за оценка на активите

В общата стойност на активите се включва стойността на всеки един от притежаваните от ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” активи по баланса към датата, за която се отнася оценката.

Оценката на активите при тяхното първоначално придобиване (признаване) се извършва по цена на придобиване, включваща и разходите по сделката.

Последваща оценка на активите се извършва по справедлива стойност, както следва:

1. (изм. – реш. от 15.02.2017 г.) Справедливата стойност на прехвърляемите ценни книжа и

инструменти на паричен пазар, емитирани от Република България в страната или в чужбина, както и издадени такива от друга държава членка и трета държава, търгувани на места за търговия на активен пазар се определя както следва:

1.1. Последваща оценка на ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България в страната, търгувани на места за търговия на активен пазар, се определя въз основа на:

а) средноаритметична от цените „купува“ при затваряне на пазара за последния работен ден, обявени от не по-малко от двама първични дилъри на държавни ценни книжа.

б) в случай, че цената е изчислена на основата на представени брутни цени от първичните дилъри, тя се използва пряко за преоценка. При условие, че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

1.2. (изм. – реш. от 15.02.2017 г.) Справедливата стойност на издадените от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар в чужбина, както и издадените от друга държава членка и трета държава ценни книжа и инструменти на паричния пазар, търгувани на места за търговия при активен пазар се определя:

а) по цена „купува“ при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация;

б) в случай че цената, изчислена съгласно буква „а“ е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

2. При невъзможност да се приложи начинът по т.1.1 или т.1.2. за оценка се използват последователно методите както следва:

2.1. В случай, че с прехвърляемите ценни книжа и инструментите на паричен пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия по т.1 няма сключени сделки в деня на оценка (за последния работен ден), справедливата им стойност се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от местата за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката.

2.1. Справедливата стойност на прехвърляемите ценни книжа и инструментите на паричен пазар, допуснати до или търгувани на места за търговия, в случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, е цената на затваряне за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката. В случай, че няма сключени сделки в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката, справедливата стойност на тези инструментите се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката. При оценката на облигации и други форми на секюритизиран дълг (дългови ценни книжа) се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

3. При невъзможност да се приложат условията по т. 1 или т. 2. се използва методът на дисконтираните парични потоци. Като основа за изчисленията се използват цените на последните издадени емисии със съответен матуритет, които първичните дилъри са задължени да котират. Тези най-нови емисии със съответен матуритет по-нататък са наричани за краткост “основни емисии”. Емисията, чиято цена трябва да бъде определена се нарича “търсената емисия”.

За целта на изчисленията цените на основните емисии се изчисляват по реда на т. 1 или т. 2.

3.1. Изчислението на цените на съответните емисии чрез метода на линейна интерполация преминава през следните етапи:

а) На основата на осреднени цени на основните емисии се формира крива на дохода;

б) В зависимост от остатъчния срок до падежа на търсената емисия се определя местоположението ѝ спрямо най-близката предхождаща и най-близката следваща по срок основни емисии;

в) Определя се разликата (в дни) между срока до падежа на двете основни емисии, както и разликата в дохода им до падежа;

г) Изчислява се множител, като разликата в дохода до падежа се разделя на разликата в дните до падежа;

д) Определя се разликата в дните до падежа на търсената емисията и предхождащата я основна емисия;

е) Получената разлика се умножава с множителя от предходната стъпка, за да се изчисли разликата в дохода до падежа на търсената и основната емисия;

ж) Доходът до падежа на търсената емисия се получава, като изчислената в предходната стъпка

разлика в доходите се добави към доходността на основната емисия, предхождаща търсената;

з) На основата на получения доход до падежа на търсената емисия се изчислява брутната ѝ цена, чрез използване на следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

3.2. Изчислената по формулата цена е брутна и се използва пряко за последваща преоценка на съответната дългова ценна книга.

4. Справедливата стойност на български и чуждестранни акции и права, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България, се определя:

4.1. По среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, ако обеът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,02 на сто от обема на съответната емисия.

4.2. ако не може да се определи цена по предходната точка, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена „купува” от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена „купува”.

4.3. ако не може да се приложи т. 4.2., цената на акциите, съответно на правата, е среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки. В случай че в предходния 30-дневен период е извършено увеличение на капитала или разделяне на акциите на емитента или е обявено изплащането на дивидент, среднопретеглената цена по изречение първо се коригира със съотношението на увеличение на капитала, съответно на разделяне на акциите или размера на дивидента, ако най-близкият ден през последния 30-дневен период преди датата на оценката, за който има сключени сделки, е преди деня, след който притежателите на акции нямат право да участват да участват в увеличението на капитала, съответно деня на разделянето, или деня, от който притежателите на акции нямат право на дивидент.

5. При невъзможност да се приложат начините за оценка на акции по т. 4., както и за акциите, които не се търгуват на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя чрез последователното прилагане на следните методи:

- метод на съотношението цена - печалба на дружества аналози;
- метод на нетната балансова стойност на активите;
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Тези методи се прилагат в последователността, в която са описани по-долу, при условие че посоченият на първо място метод не може да бъде използван.

5.1. Методът на съотношението цена – печалба на дружество аналог се състои в следното:

а) Изчисляване стойността на акциите на оценяваното дружество чрез умножаване на неговата печалба на акция с пазарен множител. Пазарният множител изразява съотношението между цената на

дружество-аналог и неговата печалба на акция.

б) Печалбата на дружеството-аналог и на оценяваното дружество се определя на базата на финансови отчети обхващащи най-близкия едногодишен период, считан от последния публикуван финансов отчет. Печалбата на акция се определя като чистата печалба на дружеството се раздели на общия брой акции.

в) Множителят се изчислява на основата на среднопретеглена цена на сключените сделки за последния работен ден с акциите на дружеството-аналог, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,02 на сто от обема на съответната емисия. Ако не може да се определи цена по предходното изречение, цената на акциите на дружеството-аналог, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената на акциите на дружеството-аналог се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува".

г) Източник на първичната информация за извършване на посочените изчисления са счетоводните отчети на публичните дружества, вписани в регистрите на КФН и БФБ, публикувани на страниците на медийни посредници или достоверен източник на информация за съответния чуждестранен регулиран пазар или друго място за търговия.

д) Начин и критерии за определяне на дружество-аналог:

- Дружество-аналог е такова дружество, което осигурява достатъчно добра база за сравнение спрямо инвестиционните характеристики на оценяваното дружество;

- Изборът на дружества-аналози, трябва да бъде обоснован чрез сравнителен анализ и оценка на техните характеристики и степента на сходство с характеристиките на оценяваното дружество;

- Дружество-аналог се избира съгласно посочените критерии измежду дружествата, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или място за търговия на ценни книжа в държавата по седалището на емитента;

- Критериите, на които задължително трябва да отговаря дружество-аналог са:

- Сектор от икономиката, в който дружеството оперира;

- Сходна продуктова гама;

- Да има публикувани финансови отчети даващи възможност да бъде обхванат най-близкият едногодишен период;

- Да има сключени сделки с акциите на дружеството през текущия работен ден;

- Други критерии, които се използват при аргументацията на избор на дружество-аналог са - сравним основен капитал и сходни финансови показатели.

5.2. Методът на нетната балансова стойност на активите се състои в изчисляване на стойността на акциите на оценяваното дружество като собственият капитал на дружеството (въз основа на последния финансов отчет) се раздели на общия брой акции в обръщение.

$$P = \frac{A - L - PS}{N},$$

където:

P – стойността на обикновените акции на оценяваното дружество

A – активи

L – задължения

PS – стойност на привилегированите акции

N – общ брой обикновени акции в обръщение

5.3. Методът на дисконтираните нетни парични потоци се използва за определяне на стойността на една обикновена акция на дружеството, като стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се раздели на броя на обикновените акции в обръщение.

Стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се изчислява по два начина:

5.3.1. Метод на дисконтираните нетни парични потоци за обикновените акционери (Free Cash Flows to Equity) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци, които остават за акционерите след посрещането на всички разходи, финансови задължения, необходими инвестиции и промени в оборотния капитал:

а) При този метод се използват нетните парични потоци, които остават след посрещането на

всички разходи, покриването на финансовите задължения (включително главници и лихви по дългове на дружеството), необходимите инвестиции и промените в оборотния капитал.

б) Нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната нетна печалба след лихви и данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,

- се намали със стойността на прогнозната промяна в нетния оборотен капитал (да се намали с абсолютната стойност на прогнозното увеличение или съответно да се увеличи с абсолютната стойност на прогнозното намаление в нетния оборотен капитал).

- се увеличи с прогнозната стойност на нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции,

- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи,

- се намали с прогнозните погашения по главниците на дълга,

- се намали с прогнозните дивиденди за привилегировани акции.

Използва се следната формула:

$$FCFE = NI + Dep - FCInv - \Delta WCIInv - PP - PD + ND ,$$

където:

$FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери

NI – нетна печалба

Dep - амортизации

$FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи

$\Delta WCIInv$ – промяна в нетния оборотен капитал

PP – погашения по главници

PD – дивиденди за привилегировани акции

ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции

в) При този метод нетните парични потоци се дисконтират с цената на финансиране със собствен капитал.

г) Цената на финансиране със собствен капитал е изискуемата норма на възвращаемост на обикновените акционери и се дефинира по следните начини:

- чрез безрисковия лихвен процент плюс рискова премия:

$$k_e = k_{RF} + RP ,$$

където:

k_e - цената на финансиране със собствен капитал,

k_{RF} – безрисковия лихвен процент,

RP – рискова премия.

- чрез Метода на оценка на капиталовите активи (Capital Asset Pricing Model - CAPM):

$$k_e = k_{RF} + (k_m - k_{RF}) \times \beta ,$$

където :

k_e - цената на финансиране със собствен капитал,

k_{RF} – безрисковия лихвен процент,

$(k_m - k_{RF})$ – пазарната рискова премия,

k_m – очакваната възвращаемост на пазара

β – бета коефициент, представляващ мярка за чувствителността и систематичния риск, с който е свързан даден актив, и показващ с колко се изменя възвръщаемостта му, когато възвръщаемостта средно на пазара се измени с 1. Изчислява се по следния начин:

$$\beta = \frac{Cov(k_e, k_m)}{Var(k_m)}$$

- чрез метода на дисконтираните дивидентни парични потоци:

$$k_e = \frac{D_1}{P_0} + g,$$

където:

k_e – цената на финансиране със собствен капитал,

D_1 – очаквания следващ дивидент за една обикновена акция,

P_0 – цена на една обикновена акция,

g – очакван темп на нарастване на дивидентите.

5.3.2. Метод на дисконтираните парични потоци за фирмата (Free Cash Flows to the Firm) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци за всички акционери и други инвеститори, намалени с всички дългове на компанията и други вземания на инвеститорите, различни от акционерите. Използват се нетните парични потоци за всички инвеститори във фирмата – притежатели на акции, дълг и преференциални акции. Нетните парични потоци се изчисляват по два начина:

а) При първия начин нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната печалба преди лихви и след данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,

- се намали със стойността на прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,

- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи.

Използва се следната формула:

$$FCFF = EBIT \times (1 - TR) + Dep - FCInv - \Delta WCInv,$$

където:

$FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата

$EBIT$ – печалба преди лихви и данъци

TR – данъчна ставка за фирмата

Dep – амортизации

$FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи

$\Delta WCInv$ – промяна в нетния оборотен капитал

б) При втория подход се използва следната формула:

$$FCFF = FCFE + Int \times (1 - TR) + PP - ND + PD,$$

където

$FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата

$FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери

Int – разходи за лихви

TR – данъчна ставка за фирмата

PP – погашения по главници

PD – дивиденти за привилегировани акции

ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции

в) Нетните парични потоци се дисконтират със среднопретеглената цена на капитала на дружеството. При определянето на относителните дялове на различните източници на капитал се използват пазарните им стойности.

г) Среднопретеглената цена на капитала на дружеството се определя чрез следната формула:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{E}{E + D + PS} \right) + k_d \times (1 - t) \times \left(\frac{D}{E + D + PS} \right) + k_{ps} \times \left(\frac{PS}{E + D + PS} \right),$$

където:

$WACC$ – среднопретеглената цена на капитала,

k_e е цената на финансиране със собствен капитал,

k_d е цената на финансиране с дълг, преди да е отчетен данъчния ефект от разходите за лихви,
 t е данъчната ставка за фирмата,
 k_{ps} е цената на финансиране с привилегировани акции,
 E – пазарната стойност на акциите на компанията,
 D – пазарната стойност на дълга на компанията,
 PS – пазарната стойност на привилегированите акции на компанията.

Когато пазарната стойност на дълга не може да бъде определена, се използва балансовата му стойност.

5.3.3. Всеки един от методите за определяне на стойността на акционерния капитал може да използва един от двата модела на дисконтиране:

а) Постоянен темп на растеж, при който се приема, че ръстът на фирмата е постоянен и стабилен.

Формулата, която се използва, е:

$$P_0 = \frac{FCF_1}{r - g},$$

където:

P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;

FCF е или FCFE или FCFF;

r е съответната норма на дисконтиране;

g е постоянният темп на растеж на компанията.

б) Двуетапен темп на растеж, при който се приема, че съществуват два периода. За първия период се прави прогноза за нетните парични потоци за всяка година поотделно. За втория период се приема, че нетните парични потоци ще нарастват с устойчив темп или ще останат постоянни.

Формулата, която се използва, е:

$$P_0 = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{FCF_t}{(1+r)^t} + \frac{P_n}{(1+r)^n},$$

където:

P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;

FCF_t е или FCFE или FCFF през година t ;

r е съответната норма на дисконтиране през първия период;

P_n е стойността на свободните парични потоци в началото на втория период на устойчив ръст;

P_n се изчислява по следния начин:

$$P_n = \frac{FCF_{n+1}}{r_n - g_n},$$

където:

r_n е съответната норма на дисконтиране през периода на постоянен ръст;

g_n е постоянният темп на растеж на компанията.

Когато се приема, че през втория период нетните парични потоци ще останат постоянни, то тогава $g_n = 0$.

5.4. Последваща оценка на акции, придобити в следствие от увеличение на капитала със средства на дружеството емитент или от разделяне на съществуващите акции, се извършва както следва:

а) В случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество вследствие на увеличение на капитала със средства на дружеството, се признава вземане от датата, от която притежателите на

акции на дружеството нямат право на акции от увеличението на капитала – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на нови акции, до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция.

Стойността на вземането е равна на произведението от броя на новите акции и цената на една нова акция.

$$R = N_n \times P_n ,$$

където R – вземане,

N_n – брой нови акции,

P_n – цена на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара” акция бъде разделена на сумата от броя нови акции, придобити срещу една „стара” акция и една 1 „стара” акция.

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)},$$

където

P_n – цена на една нова акция,

P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,

N_r – брой нови акции за една „стара” акция.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане им за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия, новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)},$$

където

P_n – цена на една нова акция,

P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,

N_r – брой нови акции за една „стара” акция.

След въвеждане за търговия на съответния пазар за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

б) В случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество в резултат от разделянето на вече съществуващите акции (сплит) се признава вземане от датата, от която новите акции са вече отделени от съществуващите акции – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на новите акции до датата на регистриране на новия брой акции в депозитарната институция:

Стойността на вземането е равно на произведението на броя нови акции и цената на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара” акция бъде разделена на броя нови акции, придобити срещу една „стара” акция.

$$R = N_n \times P_0 \times \frac{1}{N_r}$$

където R – вземане,

N_n – брой нови акции,

P_0 – последна цена на оценка на една „стара” акция,

N_r – съотношение на сплита.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане им за търговия на съответния пазар за търговия, новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_0 \times 1 / N_r,$$

където P – цена на нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция,
 N_r – съотношение на сплита.

След въвеждане за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

5.5. Методите по т.5.1., 5.2., 5.3. и 5.4. за определяне на справедливата стойност могат да бъдат коригирани с коефициенти, обосновани на базата на данни и обстоятелства, представляващи съответно разкрита вътрешна информация по смисъла на чл. 28, ал. 2 от Наредба № 2 от 2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при увеличение на капитала чрез емисия на акции се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на акции от увеличението на капитала (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r,$$

където:
 R_r – вземане
 N – брой права
 P_r – цена на право

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + P_i \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:
 P_r – цена на право
 P_l – цена на последна оценка на акцията (преди отделянето на правата)
 P_i – емисионна стойност на новите акции
 N_r – брой акции в едно право

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла по цена определена по формулата по-горе.

6.1 При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4. последващата оценка на права се извършва по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4., съответно т.5 и емисионната стойност на новите акции от увеличението на капитала, умножена по съотношението на броя акции в едно право.

6.2. От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните акции се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на акциите, разделена на

броя акции в едно право и емисионната стойност на една акция.

$$R = N_n \times \left(P_i + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където R – вземане,
 N_n – брой записани акции,
 P_i – емисионна стойност на акция,
 P_r – стойност на едно право,
 N_r – брой акции в едно право.

От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

6.3. От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответния пазар за търговия, новите акции се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_i + \frac{P_r}{N_r},$$

където:
 P – цена на акцията
 P_i – емисионна стойност на акция
 P_r – стойност на едно право
 N_r – брой акции в едно право

След въвеждане за търговия на съответния пазар за търговия на новите акции последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

6.4. В случаите, в които се придобиват акции от непублично акционерно дружество вследствие на първично публично предлагане, акциите се признават от датата на регистрацията им в депозитарната институция (от датата на записване на акциите до датата на регистрацията им в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност). Последващата оценка на акциите от датата на регистрацията им в депозитарната институция до датата на допускане на акциите за търговия на съответния пазар за търговия се извършва по цена, равна на емисионната стойност на една акция. След въвеждане на акциите за търговия на съответния пазар за търговия последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

6.4.1 В случай че в срок 1 година от крайната дата на издаването на акциите, предмет на първично публично предлагане, същите не бъдат регистрирани за търговия на регулиран пазар, то последващата оценка на тези акции се извършва по методите за определяне на справедлива стойност съгласно точки 5.1, 5.2, 5.3.

6.5. В случаите, в които се придобиват акции при учредяване на ново акционерно дружество, акциите се оценяват по емисионната им стойност до датата на допускане на акциите за търговия на съответния пазар за търговия. След въвеждане на акциите за търговия на съответния пазар за търговия последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

6.5.1. В случай че в срок от 1 година от крайната дата на издаването на акциите на новоучреденото дружество по т. 6.5. същите не бъдат регистрирани за търговия на регулиран пазар, то последващата оценка на тези акции се определя по методите за определяне на справедлива стойност съгласно точки 5.1, 5.2, 5.3.

6.5.2. В случай че се записват акции при учредяване на ново акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар (доколкото това е допустимо от правилата на Фонда), те се оценяват по емисионната им стойност до датата на вписване на дружеството в търговския регистър. След вписването последващата оценка на акциите се извършва по реда на точки 5.1, 5.2, 5.3.

6.6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при емисия на варианти с базов актив бъдеща емисия от акции на дружеството се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на варианти (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r,$$

Където:

R_r – вземането;

N – броят на правата;

P_r – цената на правото.

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + (P_i + P_w) \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:

P_r – цената на правото;

P_l – цената на последната оценка на акцията (преди отделянето на правата);

P_i – емисионната стойност на акциите от базовия актив (цената на упражняване на вариантите);

P_w – емисионната стойност на вариантите;

N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла на Фонда по цена, определена по посочената формулата по-горе.

6.6.1. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4 справедливата стойност на права при емисия на варианти се определя по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4., съответно т. 5. и сбора на емисионната стойност на акциите от базовия актив и емисионната стойност на вариантите, умножена по съотношението на броя на вариантите в едно право.

6.6.2. От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на вариантите и вписването им в депозитарната институция записаните варианти се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните варианти се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на вариантите, разделена на броя на вариантите в едно право и емисионната стойност на един вариант.

$$R = N_n \times \left(P_w + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където:

R – вземането;

N_n – броят на записаните варианти;

P_w – емисионната стойност на един вариант;

P_r – стойността на едно право;

N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството емитент на вариантите.

6.6.3. От датата на вписване на вариантите в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответния пазар за търговия, вариантите се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_w + \frac{P_r}{N_r},$$

Където:

P – цената на варианта;

P_w – емисионната стойност на един вариант;

P_r – стойността на едно право;

N_r – брой варианти в едно право.

След въвеждане на вариантите за търговия на съответния пазар за търговия, справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

7. Справедливата стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми и/или на други предприятия за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, включително в случаите на временно спиране на обратното изкупуване, се определя по последната обявена цена на обратно изкупуване, обявена до края на деня предхождащ деня на оценката. В случай, че временното спиране на обратното изкупуване на дяловете е за период по-дълъг период от 30 дни, последващата им оценка се извършва по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност на активите съгласно т.5.2..

7.1. Последваща оценка на акции и дялове, издавани от борсово търгувани фондове и други борсово търгувани продукти (ETFs, ETNs и ETCs), включително дялове на колективни инвестиционни схеми и/или на други предприятия за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, при които съществуват ограничения за покупка и обратно изкупуване за определен клас инвеститори и/или определен размер на поръчката, и в резултат на тези ограничения Договорният фонд не може да закупи акциите и дяловете директно от издателя и съответно да предяви за обратно изкупуване притежаваните от него дялове, то финансовите инструменти се оценяват:

а) По цена на затваряне на сключените с тях сделки на регулирания пазар на ценни книжа, на който се търгуват дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, за последния работен ден.

б) При невъзможност да се приложи буква „а” дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs се оценяват по последната изчислена и обявена от съответния регулиран пазар индикативна нетна стойност на активите на един дял (iNAV-indicative net asset value).

в) При невъзможност да се приложи начинът на оценка по предходната точка, както и в случай на спиране на обратно изкупуване на дяловете/акциите на ETFs, ETNs и ETCs за период по-дълъг от 30 дни, същите се оценяват по последната определена и обявена от съответния издател нетна стойност на активите на един дял/акция.

8. Справедливата стойност на български и чуждестранни облигации, допуснати до или търгувани на съответния пазар за търговия в Република България, се определя:

а) По среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по- малък от 0,01 на сто от обема на съответната емисия.

б) Ако не може да се определи цена по реда на буква „а”, цената на облигациите се определя като среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки.

в) В случаите, когато се определя справедливата стойност на облигации, по които предстои плащане на лихва, и публикуваната чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин цена на

сключени с тях сделки или на цена „купува“ е нетна, справедливата стойност се формира, като към публикуваната цена се прибави дължимият лихвен купон към датата (деня) на извършване на оценката.

Стойността на натрупаната лихва се определя чрез използването на следната формула:

$$AccInt = F * \frac{C}{n} * \frac{A}{E}$$

Където:

$AccInt$ – е натрупаният лихвен купон

F – е главницата (номиналната стойност) на облигацията

C – Годишният лихвен купон като процент от номиналната стойност на облигацията

n – броят на лихвените плащания в годината

A – изминалите лихво-дни от началото на лихвения период до датата на изчисленията. Дните се изчисляват на база 30 дни в месец или реален брой дни в зависимост от регламентацията на лихвената конвенция, заложена в проспекта за съответната емисия.

E – броят дни в текущия лихвения период. Дните се изчисляват на база 360,364,365 или 366 дни в годината или реален брой дни в зависимост от регламентацията на лихвената конвенция, заложена в проспекта за съответната емисия.

Към нетната цена се добавя натрупаният лихвен купон към деня на извършване на оценката и изчислената брутна цена се използва за последваща оценка на облигацията.

9. При невъзможност да бъде приложен реда по т. 8, букви „а“ или „б“, при формиране на справедливата стойност на облигации, допуснати до или търгувани на съответния пазар за търговия, както и за определяне на справедливата стойност на облигации, които не се търгуват и не са допуснати до търговия на регулирани пазари или други места за търговия, се прилага методът на дисконтираните нетни парични потоци по формулата по-долу с норма на дисконтиране:

а) настоящата доходност до падежа на ценни книжа със сходни характеристики (вид, условия на плащане и падеж), допуснати до или търгувани на съответните пазари за търговия, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента. Изборът на ценната книга, чиято доходност до падежа ще се използва като норма на дисконтиране, както и рисковата премия, отразяваща риска на емитента, с която ще се коригира избраната норма на дисконтиране, се обосновават чрез сравнителен анализ. Източник на информация за сравнителните характеристики е ежедневният бюлетин на БФБ, официалните бюлетини на чуждестранните регулирани пазари, или съответните места за търговия, на които са допуснати или се търгуват книжата, или друга електронна система за ценова информация;

б) настоящата доходност до падежа на държавни ценни книжа със сходни условия на плащане и падеж, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента и дадената ценна книга;

в) при метода на дисконтираните парични потоци се използва следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

10. Справедливата стойност на български и чуждестранни ценни книжа, допуснати до или

търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина, се определя по следния начин:

10.1. за ценни книжа, търгувани на регулирани пазари и официални пазари на фондови борси:

а) по последна цена на сключена с тях сделка на съответния пазар за последния работен ден;

б) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква „а”, оценката се извършва по цена „купува” при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа;

в) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква „б”, оценката се извършва по последна цена на сключена с тях сделка в рамките на последния 30-дневен период.

10.2. Ако не може да се определи цена по реда на точка 10.1., оценката на конкретния вид ценни книжа се извършва при съответно прилагане на т.5, т.6 или т.9

11. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в Република България се определят съгласно т.4.1.- т.4.3.

11а. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари в чужбина се определят съгласно т.10.1.

12. При невъзможност да бъде приложена т.11. и т.11а. при формиране на справедливата стойност на опции, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя като се използва подходът на Black-Scholes за определяне на цена на опция. Моделът Black-Scholes третира оценката на опции за покупка (кол опции), поради това формирането на стойността на пут опцията (опция за продажба) ще е функция на цената на кол опция за съответния актив при същите условия.

Формулата за определяне на цената на пут опция е, както следва:

$$P = C_0 + Xe^{-rT} - S_0$$

Където:

C_0 – Цената на кол опцията, изчислена по модела на Black-Scholes.

X – Цената на упражняване на опцията (Strike price).

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция.

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията при постоянна капитализация.

S_0 – Текуща цена на базовия актив (този, за който е конструирана опцията)

Изчисляване на “ C ” – цената на кол опцията за съответния актив със същите параметри (формула на Black-Scholes):

$$C_0 = S_0 N(d_1) - Xe^{-rT} N(d_2)$$

Където

$$d_1 = \frac{\ln(S_0 / X) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma \sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma \sqrt{T}$$

и където

C_0 – Текуща стойност на кол опцията

S_0 – Текуща цена на базовия актив

$N(d)$ – Вероятността един случаен опит върху стандартното нормално разпределение да има стойност по-малка от d . Съответните стойности могат да се намерят в таблици със стойностите на нормалното разпределение.

X – Цената на упражняване на опцията

$e - 2.71828$, основата на натуралната логаритмична функция

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – Настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

$\ln$ – Функцията натурален логаритъм

σ – Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост на годишна база (постоянно капитализирана) на базовия актив (волатилност).

Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост за n наблюдения се изчислява по формулата:

$$\sigma = \sqrt{\frac{n}{n-1} \sum_{t=1}^n \frac{(r_t - \bar{r})^2}{n}}$$

където $\bar{r}$ е средната възвращаемост за периода на извадката. Нормата на възвращаемост в деня t се определя в съответствие с постоянната капитализация като $r_t = \ln(S_t/S_{t-1})$.

12а. При невъзможност да бъдат приложени т. 11 и т.11а. при формиране на справедливата стойност на варианти, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, или търгувани на извънборсови пазари, справедливата стойност се определя като се използва формулата по т.12 за изчисляване на цената на опции за покупка (кол опции).

13. При невъзможност да бъде приложена т.11. и т.11а. при формиране на справедливата стойност на фючърси, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя по следния начин:

$$F = \{S - PV(D,0,T)\} * (1+Rf)^T,$$

където:

F – цена на фючърс контракт;

S – спот цена на базов актив;

$PV(D,0,T)$ – настояща стойност на очакван дивидент

Rf – безрисков лихвен процент;

T – брой дни на контракта, разделен на 365.

13а. Справедливата стойност на деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, се определя по цена „купува“ на маркет-мейкър при затваряне на пазара в работния ден, предхождащ датата на оценката. При невъзможност да бъде приложено посоченото правило, се използват следните правила:

13а.1. Справедливата стойност на опции, търгувани на извънборсови пазари, се определя като се използва формулата по т.12;

13а.2. Справедливата стойност на валутните форуърдни договори се определя като се използва формулата, посочена по-долу. Когато срокът до падежа на валутните форуърдни договори е по-малък от 1 месец и в случай, че са налице незначителни разлики по отношение на стойностите на лихвените проценти, поради краткия срок и пренебрежимо малкото влияние на дисконтовите фактори, се приема, че форуърдният валутен курс към датата на определяне на справедливата стойност (t) е равен на текущия спот валутен курс.

където:

V_t - стойност на форуърдния договор;

N – размер на форуърдния договор;

C - текущият спот курс между двете валути;

P – форуърден валутен курс, договорен при сключването на форуърдния договор;

И двата валутни курса се изразяват като единици валута В за една единица валута А.

i_A – безрисков лихвен процент за валута А;

i_B – безрисков лихвен процент за валута В;

T – дата на падеж на форуърдния договор;

t – текуща дата.

13а.3. Справедливата стойност на форуърди, различни от посочените по т.13а.2., се определя като се използва формулата по т.13;

14. В случаите, когато не се провежда търговия на място за търговия в работни за страната дни или когато дадени ценни книжа са временно спрени от търговия, за последваща оценка на ценните книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар, се приема оценката, валидна за деня на последната търговска сесия. При последваща оценка на облигации по реда на изречение първо се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

Правилото се прилага и в случаите, когато на мястото за търговия не се провежда търговска сесия поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България.

Правилото не се прилага, когато на регулирания пазар не се провеждат търговски сесии за повече от 5 работни дни. В този случай последващата оценка се извършва при съответното прилагане на т. 5, 6, 9, 12 и 13.

15. Справедливата стойност на срочните и безсрочните депозити, парите на каса и краткосрочните вземания се определя към деня, за който се отнася оценката, както следва:

а) срочните депозити - по номиналната им стойност;

б) парите на каса - по номинална стойност;

в) безсрочните депозити - по номинална стойност;

г) краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;

д) краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност

16. Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за работния ден предхождащ деня, за който се отнася оценката, а ако такъв липсва, определена по референтните курсове, обявени от Европейската Централна Банка (ЕЦБ), и курсовете на централните банки в държавите, в които Фонда инвестира, валиден за работния ден предхождащ деня, за който се отнася оценката.

17. Последващата оценка на инструментите на паричния пазар, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се определя съгласно т. 10.1 и 10.2. При невъзможност да се приложат т.10.1 и т. 10.2, както и за инструментите на паричния пазар, които не са допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се използват следните формули:

Стойността на депозитния сертификат се определя по следната формула:

$$P_{CD} = \frac{MV}{\left[1 + \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]}$$

където:

$$MV = N \times \left[1 + \left(\frac{c}{100} \times \frac{d}{365} \right) \right]$$

P_{CD} е стойността на депозитния сертификат;

MV – стойността на депозитния сертификат на падежа;

N – номинална стойност на депозитния сертификат;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа;

i – дисконтов процент;

c – лихва, платима върху депозираната сума, посочена върху сертификата.

Краткосрочните държавни ценни книжа (съкровищни бонове) се оценяват по формулата:

$$P_{Tb} = N \left[1 - \left(i \times \frac{d}{365} \right) \right]$$

P_{Tb} е цената на съкровищния бон;

N – номинална стойност;

i – дисконтов процент;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа.

Дисконтовата норма в горните формули се определя съгласно т. 9, буква „а” или т. 9, буква „б”.

18. Справедливата стойност на финансови инструменти, допуснати до търговия на повече от един регулиран пазар или друго място за търговия при активен пазар, се определя по цени на затваряне или друг аналогичен показател, оповестявани публично от местата за търговия, от които за съответния ден на оценка е изтъргуван най-голям обем от финансовите инструменти.

19. Прави и обратни репо сделки.

19.1. Права репо сделка – при нея Фондът продава ценни книжа с ангажимент за обратното им изкупуване на определена бъдеща дата по цена, уговорена в договора за репо. Справедливата стойност на средствата, предоставени на фонда по силата на сключена права репо сделка се оценяват по номинална стойност, а възникналите задължения по сделката се оценяват с натрупаната лихва, уговорена по репо сделката. Предоставените книжа не се отписват и справедливата им стойност се определя по методите за оценка на ценните книжа, посочени по-горе.

19.2. Обратна репо сделка – при нея Фондът купува ценни книжа с ангажимент да ги продаде обратно на определена бъдеща дата по цена, уговорена в договора за репо. Справедливата стойност на средствата, предоставени от фонда по силата на сключена обратна репо сделка, се отчисляват по номинална стойност. Стойността на актива се увеличава със сума, включваща номиналната стойност на възникналите вземания и натрупаната лихва, уговорена по репо сделката. Получените книжа не се зачисляват към активите на Фонда и не се преоценяват за целите на изчисляване на неговата нетна стойност на активите.

20. В случаите на разпределение на дивидент по обикновени или привилегирани акции вследствие на решение на Общото събрание от дадено дружество за разпределяне на дивидент, чийто акции фигурират като актив в портфейла на Фонда, дължимият, но неполучен дивидент се признава за вземане от датата, от която притежателите на акции на дружеството нямат право върху дивидентно плащане – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за получаване на дивидент, до датата на дивидентното плащане от страна на депозитарната институция.

Глава трета. Методи за оценка на пасивите

Стойността на пасивите на Фонда е равна на сумата от балансовите стойности на краткосрочните и дългосрочните задължения по баланса. Задълженията, деноминирани във валута различна от лева, се преизчисляват в левова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, референтните курсове, обявени от Европейската Централна Банка (ЕЦБ), и курсовете на централните банки в държавите, в които Фонда инвестира, валиден за работния ден предхождащ деня, за който се отнася оценката. Пасивите се оценяват съгласно действащите счетоводни практики в момента на извършване на оценката.

Глава четвърта. Определяне на нетната стойност на активите

Нетната стойност на активите на Фонда се изчислява като от стойността на всички активи, оценена съгласно методиката по-горе, се извади стойността на пасивите на Фонда, изчислена съгласно методиката по-горе.

Раздел втори. ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ, НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ЕДИН ДЯЛ, ЕМИСИОННАТА СТОЙНОСТ И ЦЕНАТА НА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ДЯЛОВЕТЕ НА ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”

Тази процедура се основава на изискванията на закона и Правилата на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”. Банката депозитар осъществява общия контрол по спазване на закона, Правилата на Фонда и настоящите правила при определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”. Управляващото дружество осъществява дейността по събиране и анализиране на всички документи и всяка информация, които ще послужат за определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”, както и за извършването на всички необходими счетоводни операции, във връзка с тази дейност.

Глава първа. Лица, определящи и упражняващи контрол при определянето на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

1. Нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” се изчислява от Управляващото дружество под контрола на Банката депозитар при спазване на настоящите правила. Задължение на Управляващото дружество е обявяването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

2. Отдел „Счетоводство” на Управляващото дружество изчислява нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на един дял на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”. Отделът осъществява контакт с Банката депозитар и следи за движението на парите. Отдел „Бек Офис” на Управляващото дружество подава информация към отдел „Счетоводство” за приключили сделки за издадени и обратно изкупени дялове. Ежедневно Централен Депозитар АД подава към Управляващото дружество и към Банката депозитар информация за броя дялове в обръщение на Фонда. Банката депозитар подава информация към отдел „Счетоводство” и отдел „Бек Офис” за приключили сделки за портфейла на Фонда. Отдел „Счетоводство” своевременно и адекватно отразява приключилите сделки и поетите ангажименти по сделки с финансови инструменти на Фонда и осигурява възможност за извършване на текущ и последващ контрол върху тях. Изчислената нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на един дял на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” се одобрява от законен представител на Управляващото дружество или от лице от отдел „Управление на портфейли и анализ”, който следи за коректност на използваните цени за оценка на портфейла и приложените

методи. Така изчислената нетна стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на един дял се изпраща към Банката депозитар за последващ контрол.

Глава втора.

Технология за определяне на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

1. Нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” се определя два пъти седмично – във вторник и четвъртък. Ако даден вторник или четвъртък е неработен ден определянето на посочените по-горе стойности и цени се извършва в първия следващ работен ден.

2. Технологията за определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” в дните за определяне на нетната стойност на активите е следната:

- всеки работен ден Управляващото дружество получава информация от "Централен депозитар" АД относно броя на дяловете на Фонда в обръщение, като при изчисляване на нетната стойност на активите, се използва броя дялове в обръщение към момента на определянето.

- до 14:00 часа се определят активите и цената на активите, търгувани на пазари, за които се използва цена от работния ден, предхождащ датата на оценката съгласно настоящите правила.

- до 15:00 часа се извършва осчетоводяване на всички операции на Фонда и преценка на активите и пасивите. Информация за целите на оценяването на активите на Фонда се събира от банкови извлечения, котировки на първични дилъри на ДЦК, борсови бюлетени на съответните места за търговия, електронни системи за ценова информация, официални финансови отчети на дружествата, историческа ценова и статистическа информация, официалните електронни страници на съответните колективни инвестиционни схеми и/или сведения, получени от Банката депозитар, осъществяваща ролята на глобален депозитар за активите на Фонда.

- до 15:10 часа всички активи и пасиви се превалутират в лева по централния курс на Българската народна банка, референтните курсове обявени от Европейската Централна Банка (ЕЦБ) и курсовете на централните банки в държавите, в които Фонда инвестира, валиден за работния ден предхождащ деня, за който се отнася оценката.

- до 15:20 часа се определят нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда. Нетната стойност на активите на един дял се определя като нетната стойност на активите на Фонда се раздели на броя на дяловете на Фонда в обръщение в момента на това определяне.

- до 15:30 часа се изпраща уведомление до Банката депозитар относно определените нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност, цена на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”, както и за дяловете на Фонда в обръщение.

- до 16:30 часа се изчаква потвърждение от Банката депозитар за правилността на така изчислените нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дялове на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” /при констатирани нарушения се извършват корекции на несъответствията/.

- до 17:30 часа се изпращат уведомления до КФН за определените емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”. Уведомления се изпращат и до всички офиси на УД „Инвест Фонд Мениджмънт” АД и клонове на „Инвестбанк” АД. Данните се публикуват и на интернет страницата на Управляващото дружество.

3. Решенията при определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, включително и по избора на конкретен метод за оценка на даден актив в портфейла на Фонда се вземат от Управляващото дружество. Управляващото дружество носи отговорност за взетите от него решения по предходното

изречение.

4. Проведените обсъждания от Управляващото дружество при вземане на решенията при определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, включително при избора на конкретен метод за оценка на даден актив в портфейла на Фонда се протоколират. В протокола задължително се отбелязват всички използвани документи, свързани и ползвани при обсъждането, както и всички източници на използваната информация при вземане на конкретно решение.

5. Грешки при изчисляването на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, установени след тяхното окончателно определяне.

5.1. Ако е допусната грешка при изчисляване на стойността на един дял, в резултат на която е завишена неговата емисионната стойност или е занижена цената на обратното му изкупуване с над 0,5 на сто от нетната стойност на активите на един дял, Банката депозитар или Управляващото дружество са длъжни да възстановят разликата на притежателя на дял, закупил дела по завишена емисионна стойност, съответно продал обратно дела си по занижена цена, от средствата на Договорния фонд в 10-дневен срок от констатирането на грешката, освен ако притежателят на дяла е бил недобросъвестен.

5.2. Ако е допусната грешка при изчисляване на стойността на един дял, в резултат на която е занижена емисионната му стойност или е завишена цената на обратното му изкупуване с над 0,5 на сто от нетната стойност на активите на един дял, Банката депозитар или Управляващото дружество са длъжни да възстановят на колективната инвестиционна схема дължимата сума за собствена сметка в 10-дневен срок от констатирането на грешката.

5.3. Ако допуснатата грешка при изчисляване на нетната стойност на активите на един дял не превишава 0,5 на сто от нетната стойност на активите на един дял, Банката депозитар или Управляващото дружество предприемат необходимите мерки за избягване на грешки при изчисляването на нетната стойност на активите на един дял и за санкциониране на виновните лица.

Глава трета.

Съхранение и мерки за защита на информацията

1. „Звеното за нормативно съответствие” на Управляващото дружество следи и носи отговорност за съхраняването на всички документи, свързани с дейността на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”.

2. За всички обсъждания, свързани с определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване, включително за избора на конкретен метод за оценка на даден актив в портфейла и мотивите за решението, задължително се водят протоколи, които се съхраняват на хартиен и магнитен носител /2 копия/ минимум 5 /пет/ години. Протоколите задължително съдържат като приложение и всяка информация или документ, на базата на които са взети съответните решения. Протоколите и приложенията към тях се съхраняват в метална огнеупорна каса, до която имат достъп само упълномощени за това лица.

3. За осигуряване на защита срещу изтичане на вътрешна информация, свързана с дейността на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”, се предприемат следните мерки по създаване на условия, гарантиращи опазването на наличната отчетност и информация, изразяващи се в:

- определяне на нива на достъп до информация и документи от Съвета на директорите на Управляващото дружество и негови служители, съобразно предоставените им права и длъжностната им характеристика.

- членовете на Съвета на директорите на УД „Инвест Фонд Мениджмънт” АД, техните служители и всички други лица, работещи по договор за Управляващото дружество, не могат да разгласяват, освен ако са опълномощени за това, факти и обстоятелства, засягащи наличностите и

операциите по сметките за ценни книжа на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК” и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица информация, представляваща търговска тайна или такава, станала им известна във връзка с изпълнение на служебните и професионалните им задължения, за което подписват декларация;

- освен на КФН, за целите на контролната й дейност, информация по предходната точка не може да се предоставя, освен по решение на съда или когато това е предвидено в нормативен акт.

Глава четвърта. Програмна обезпеченост

1. При определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се използва програмен продукт, който:

- е съвместим с програмния продукт, на който се води счетоводството на ДФ
- индикира наличието или отсъствието на причина, налагаща справедлива стойност на активите да се изчислява посредством техники за оценяване и общоприети методи съгласно Раздел първи на настоящите Правила
- позволява директното въвеждане на информация за определяне на справедливата стойност на активите на ДФ;
- позволява създаването на систематизирани архиви за предходни периоди, без възможности за последващи промени в тях;
- разполага с необходимите защити за използването му само от оправомощени лица;
- дава възможност за разпечатване на всички генерирани файлове.

2. Действията по определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се извършват от Управляващото дружество и следователно то участва в и е отговорно за технологичното и програмно осигуряване на дейността на Договорния фонд.

Глава пета. Правила за недопускане на конфликти на интереси

1. За избягване на конфликт на интереси УД „Инвест Фонд Мениджмънт” АД се ръководи от следните правила:

- получава възнаграждение от активите на Фонда като процент от средногодишната нетна стойност на активите на Фонда, а не като абсолютна сума;
- сключва договор с инвестиционни посредници за изпълнение сделките за портфейла на Фонда;
- сключва договор с Банка депозитар за депозитарни услуги;
- членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество и свързани с тях лица, както и другите лица, работещи по договор с Управляващото дружество, при встъпване в длъжност или при започване на дейност за дружеството предоставят на ръководителя на „Звеното за нормативно съответствие” информация за ценните книжа, притежавани от тях и/или от свързаните с тях лица. Тази информация се предоставя и при всяко последващо придобиване или разпореждане с ценни книжа до края на работния ден, следващ придобиването или разпореждането;
- ръководителят на „Звеното за нормативно съответствие” следи за спазването на Правилата за личните сделки на членовете на Съвета на директорите на Управляващото дружество и свързани с тях лица, както и другите лица, работещи по договор с Управляващото дружество, за изискванията на чл. 81, ал. 1 от Наредба № 44 от 20 октомври 2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, както и за другите специфични изисквания съгласно законовите разпоредби и Правилата на Фонда. При констатиране на нарушения се уведомява Председателят на Съвета на директорите на Управляващото дружество, който предприема необходимите действия.

2. Избраният дипломиран експерт-счетоводител извършва проверка и изразява мнение относно:

- спазването на законодателството, свързано с информацията, съдържана се в годишния

финансов отчет;

- вярното и честно представяне във всички съществени аспекти на финансовото състояние, финансовите резултати и промяната в паричните потоци;
- стойността на активите, задълженията и собствения капитал, посочени във финансовите отчети;
- спазването и правилното прилагане на изискванията на законодателството и Правилата на Фонда, отнасящи се до оценката на активите и пасивите, определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на ДФ „ИНВЕСТ КЛАСИК”.

3. При констатиране на нарушения, същият незабавно уведомява Съвета на директорите на Управляващото дружество. По допълнителна договореност дипломираният експерт-счетоводител извършва текущ преглед на междинните финансови отчети.

4. Процедурата по взаимодействието с Банката депозитар е подробно регламентирана и определена в договора за депозитарни услуги.

Заключителни разпоредби

§ 1. Настоящите правила са приети с нов текст от Съвета на директорите на УД „Инвест Фонд Мениджмънт” АД с протокол от 15.10.2012г., заменят действащите Правила на Фонда, и са изменени с Решение на Съвета на директорите от 15.02.2017 г. и влизат в сила след одобрение от Комисия за финансов надзор. Съвета на директорите, както и всеки един от членовете му по отделно контролират спазването на правилата за определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Контрол по спазването на същите правила се осъществява и от упълномощен служител от Банката депозитар.

За УД „ИНВЕСТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ” АД:

Мирослав Севлиевски

/ Изпълнителен директор на УД „Инвест фонд мениджмънт” АД/

Виктория Траянова

/ Член на СД и Представяващ УД „Инвест фонд мениджмънт” АД/